

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/901/2015
Identifikačné číslo spisu: 1213237611
Dátum vydania rozhodnutia: 24.02.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Angelovič
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:1213237611.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: PROFINEX dealing, spol. s r.o., so sídlom Banská Bystrica, Horná 41, IČO: 36 244 996, zastúpeného advokátskou kanceláriou SKLEGAL, spol. s r. o., so sídlom v Bratislave, Dvořákovo nábrežie 10, proti žalovaným: 1/ JUDr. B. H., bývajúcí v B., L. XX, 2/ JUDr. T. H., bývajúca v B., L. 27, obaja zastúpení: Advokátskou kanceláriou Tomášek & Partners, spol. s r. o., so sídlom v Bratislave, Rožňavská 2, o neúčinnosť právneho úkonu, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 16 C 290/2013, o dovolaní žalovaných proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 20. apríla 2015 sp. zn. 6 Co 142/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaní sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania vo výške 87,50 eur na účet Advokátskej kancelárie SKLEGAL, spol. s r. o., a to do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava II rozsudkom 9. februára 2015 č. k. 16 C 290/2013-133 určil, že kúpna zmluva o prevode vlastníctva bytu z 31. januára 2012 uzavretá medzi žalovaným 1/ ako predávajúcim a žalovanou 2/ ako kupujúcou, na základe ktorej Správa katastra pre hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislavu povolila 16. februára 2012 pod č. V-2035/12 vklad vlastníckeho práva v prospech žalovanej 2/ k nehnuteľnostiam a to:

- a) k nebytovému priestoru č. 8-23 nachádzajúcemu sa v bytovom dome na Mliekarenskej ulici 11 v Bratislave postavenom na parc. č. 15296/47,
- b) k spoluvlastníckemu podielu prislúchajúcemu k uvedenému nebytovému priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu a k spoluvlastníckemu podielu na pozemku parc. č. 15296/47 vo výmere 770 m² zapísanému na LV pre katastrálne územie Z. č. 3834,
- c) k bytu č. 51 nachádzajúcemu sa na 5. poschodí bytového domu na Mliekarenskej ulici č. 11 v Bratislave,
- d) k spoluvlastníckemu podielu prislúchajúcemu k uvedenému bytu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu a k spoluvlastníckemu podielu na pozemku parc. č. 15296/47,

je voči žalobcovi právne neúčinná.

Konanie voči žalovanému 1/ zastavil a určil, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozsudku. Vychádzal zo zistenia, že 12. decembra 2005 bola spísaná notárska zápisnica č. N61/2005, NZ62513/2005. Jej obsahom bolo vyhlásenie spoločnosti Financial House Holding, a.s. ako dlžníka a osoby povinnej v prvom rade, že 12. decembra 2005 táto spoločnosť uzavrela so žalobcom zmluvu o pôžičke, na základe ktorej žalobca požičal uvedenej spoločnosti sumu 46 500 000 Sk, pričom túto pôžičku mal veriteľ (žalobca) dlžníkovi poskytnúť na dva krát a to sumu 15 000 000 Sk v hotovosti najneskôr v deň nadobudnutia platnosti a účinnosti zmluvy o pôžičke a sumu 31 500 000 Sk bezhotovostným prevodom na bankový účet dlžníka najneskôr v deň nadobudnutia právoplatnosti a účinnosti zmluvy o pôžičke. Dlžník sa zaviazal vrátiť veriteľovi pôžičku s 23 % úrokom od 1. marca 2006. V článku I. bod 3 notárskej zápisnice dlžník vyhlásil, že svoj dlh voči veriteľovi v zmysle § 588 Občianskeho zákonníka uznáva čo do základu a výšky. V článku II. bod 4 notárskej zápisnice vyhlásili ručiteľia (spoločnosť Financial Services Holding, a.s., Športový klub Brezová, Finacial Consulting, a.s. a JUDr. B. - žalovaný 1/), že uspokojia peňažnú pohľadávku veriteľa vyplývajúcu z uvedenej zmluvy o pôžičke v celom rozsahu, ak ju neuspokojí dlžník. Súčasne ručiteľia uznali predmetný dlh čo do základu a výšky a vyhlásili, že súhlasia s tým, aby sa notárska zápisnica stala exekučným titulom podľa § 41 ods. 2 písm. c/ exekučného poriadku. V zmluve o pôžičke sa dlžník zaviazal uzavrieť s veriteľom zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX katastrálne územie Senec. Následne 17. mája 2012 exekútorský úrad Trnava vydal upovedomenie o začatí exekúcie pod sp. zn. EX2043/12 na základe exekučného titulu - vyššie uvedenej notárskej zápisnice. Dňa 31. januára 2012 uzavreli žalovaní 1/, 2/ kúpnu zmluvu, ktorou žalovaný 1/ predal žalovanej 2/ vyššie špecifikované nehnuteľnosti. Vklad vlastníckeho práva v prospech žalovanej 2/ povolila správa katastra rozhodnutím zo 16. februára 2012 pod sp. zn. V2035/12. Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 20. septembra 2004 č. k. 19 C 32/2004-28 zrušil bezpodielové spoluvlastníctvo žalovaných 1/ a 2/. Z tohto skutkového stavu súd prvého stupňa vyvodil záver, že žaloba je dôvodná voči žalovanej 2/. Žalobca je v spore aktívne legitimovaný, pretože má voči dlžníkovi splatnú - vymáhateľnú pohľadávku. Súd prvého stupňa nepovažoval za opodstatnenú obranu žalovaných, že predmetná pohľadávka neexistuje, a preto ju nie je možné vymáhať. V konaní nebolo preukázané, že by žalovaná 2/ zaplatila žalovanému 1/ kúpnu cenu predmetného bytu. Žalovaný 1/ predložil iba výpis z úveru, z ktorého vyplýva, že zostatok úveru k 19. januára 2012 bol 325 807,321 eur. Z článku VII kúpnej zmluvy síce vyplýva, že žalovaná 2/ ako kupujúca berie na vedomie záložné právo v Slovenskej sporiteľni, a.s. k predmetnej nehnuteľnosti, pričom súdu prvého stupňa nepreukázala ani úhradu sumy 3 319,40 eur, ktorú mala predávajúcemu zaplatiť v hotovosti. Zákon prezumuje úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa a súčasne vedomosť blízkej osoby o tomto úmysle (žalovaní 1/ a 2/ boli manželmi). Bolo na žalovanej 2/ aby preukázala, že pri vynaložení náležitej starostlivosti nemohla rozpoznať úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa. Žalovaná 2/ bola v čase uzavretia predmetnej kúpnej zmluvy z 31. januára 2012 manželkou žalovaného 1/. Ako súdna exekútora vymáhala v exekučných konaniach aj pohľadávky štatutárneho zástupcu žalobcu JUDr. Romana Kvasničku. Z jeho výpovede vyplýva, že keď žalovaného 1/ vyzvali na vrátenie dlhu, navrhol im, aby nechali nejaké pohľadávky vymáhať jeho manželku a keďže majú spoločný rozpočet bude žalovaný 1/ dlh postupne splácať z toho, čo zarobí žalovaná 2/ ako exekútorka. Žalovaná 2/ nepreukázala, že vyvinula náležitú starostlivosť za účelom rozpoznanie úmyslu dlžníka ukrátiť veriteľa. V konaní nebolo preukázané, že by žalovaný 1/ ako dlžník reálne disponoval majetkom z ktorého by bolo možné pohľadávku žalobcu uspokojiť. Možno teda zhrnúť, že súd prvého stupňa dospel k záveru, že sú splnené všetky zákonné podmienky pre určenie neúčinnosti predmetného právneho úkonu v zmysle § 42a, §42b Občianskeho zákonníka a preto žalobe voči žalovanej 2/ vyhovel. Keďže žalobca vzal žalobu voči žalovanému 1/ späť súd prvého stupňa voči nemu konanie zastavil podľa § 96 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie žalovaných 1/, 2/ Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 20. apríla 2015 sp. zn. 6 Co 142/2015 rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Vychádzal zo zistenia, že odporovať možno právnomu úkonu iba vtedy, keď za prevedené hodnoty nebola dlžníkovi poskytnutá zodpovedajúca náhrada a tým došlo k zmenšeniu majetku dlžníka. K ukráteniu uspokojenia veriteľovej pohľadávky teda nemôže dôjsť v prípade, ak za prevedené hodnoty bola dlžníkovi poskytnutá obvyklá cena alebo inak poskytnutá primeraná náhrada. V prejednávanej veci bola odporovaným právnym úkonom kúpna zmluva o prevode vlastníctva z 31. januára 2012 k ukráteniu požiadavky

žalobcu by neprišlo a jeho žaloba by nebola dôvodná v prípade ak by žalovaná 2/ vyplatila žalovanému 1/ dojednanú kúpnu cenu vo výške 348 536,15 eur. V konaní však nebolo preukázané a žalovaní to netvrdili, že by žalovaná 2/ túto kúpnu cenu vyplatila. Týmto právnym úkonom preto došlo k skráteniu pohľadávky veriteľa - žalobcu. Je právne bezvýznamné tvrdenie žalovaných, že žalovaná 2/ spláca za žalovaného 1/ hypotekárny úver a žalovaný 1/ v tejto podobe získal adekvátnu protihodnotu za predaj bytu. To, že žalovaná 2/ prípadne spláca za žalovaného 1/ úver totiž nič nemení na tom, že predajom predmetného bytu žalovanej 2/ bez toho, aby zaň žalovaná 2/ zaplatila kúpnu cenu objektívne došlo k zmenšeniu majetku žalovaného 1/ a tým k skráteniu uspokojenia pohľadávky žalobcu. Rovnako je bez právneho významu to, že predmetný byt je zaťažený záložným právom, čo reálne znemožňuje jeho predaj. Vecne správne je aj rozhodnutie súdu prvého stupňa o zastavení konania voči žalovanému 1/ v dôsledku späťvzatia žaloby voči tomuto účastníkovi. Dôvody nesúhlasu so späťvzatím žaloby uvádzané žalovaným 1/ v odvolaní nepovažoval odvolací súd za vážne v zmysle § 96 ods. 2 O.s.p. Preto aj v tejto časti rozhodnutie prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie žalovaní 1/, 2/. Prípustnosť dovolania vyvodzovali z ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. t.j., že im postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom, a toto dovolanie odôvodnili tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie o veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§241 ods.2 písm. c/ O.s.p.). Poukázali na to (pokiaľ ide o prípustnosť dovolania), že možnosť konať pred súdom im bola odňatá postupom odvolacieho súdu tým, že tento súd v rozpore s § 156 ods. 3 O.s.p. nezverejnil oznámenie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku na svojej tabuli ani na svojej webovej stránke v elektronickej podobe, čo dokazuje záznam z úradnej tabule Krajského súdu v Bratislave umiestnenej na webovej stránke tohto súdu zachytávajúci zverejnené dokumenty od 4. marca 2015 do 5. mája 2015. Žalovaní teda nemali možnosť zúčastniť sa verejného vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu a preveriť si či tento rozsudok bol skutočne vyhlásený. Odvolací súd uviedol, že v konaní o odporovateľnosť právneho úkonu je účastníkom konania na strane žalovaného subjekt, v ktorého prospech bol odporovaný úkon urobený a tento subjekt je odlišný od dlžníka a nie je oprávnený uplatniť v konaní námietku premlčania. Toto tvrdenie odvolacieho súdu je problémové z viacerých dôvodov. Žalovaný 1/ ako dlžník (ručiteľ) bol účastníkom tohto konania o odporovateľnosť právneho úkonu a teda námietku premlčania vzniesol oprávnený subjekt. Žalovaný 1/ ako aj primárny dlžník vzniesol námietku premlčania už aj v exekučnom konaní vedenom na pohľadávku žalobcu z predmetnej zmluvy o pôžičke a odvolací súd mal preto na premlčanie prihliadať. Exekúcia bude vzhľadom na premlčanie zastavená a tým, že odvolací súd nepočkal na rozhodnutie exekučného súdu o námietkach vytvoril zbytočné trovy žalovanej 2/. Posúdenie otázky premlčania, ktorá má zásadný vplyv na to, či existuje vymáhateľná pohľadávka náleží exekučnému súdu a odvolací súd mal počkať na rozhodnutie o námietkach z ktorého mal vychádzať. Z týchto dôvodov je konanie postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok neprávne rozhodnutie vo veci a ide tiež o nesprávne právne posúdenie. Odvolací súd nevenoval dostatočnú pozornosť námietkam žalovaných, že neexistuje vymáhateľná pohľadávka aj z dôvodu, že zanikla kompenzáciou vo forme pozemkov. Súdy nebrali do úvahy ekonomické súvislosti vzťahov medzi štatutárnym zástupcom žalobcu a žalovaným 1/. Odvolací súd sa týmto súvislostiam v odôvodnení vôbec nevenoval a konštatoval, že pozemok parc. č. 560/2 sa v rámci zabezpečovacieho prevodu práva previedol na iný subjekt ako je žalobca. Štatutárny zástupca žalobcu Roman Kvasnička podniká prostredníctvom desiatok obchodných spoločností. Nie je nič neobvyklé ak v rámci vyporiadania vzťahov medzi týmto štatutárnym zástupcom žalobcu a žalovaným 1/ bola poskytnutá kompenzácia na iný subjekt v portfóliu Romana Kvasničku. Aby sa súd mohol vyporiadať s touto otázkou, mal sa okolnosťami ohľadom kompenzácie zaoberať, preskúmať ich a v odôvodnení rozhodnutia sa tejto otázke venovať. Odvolací súd teda existenciu vymáhateľnej pohľadávky nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru o jej existencii. Navyše tento svoj záver v odôvodnení rozhodnutia nedostatočne odôvodnil a rozhodnutie tak má znaky arbitrárnosti. Odvolací súd správne korigoval názor prvostupňového súdu na charakter zmluvy, z ktorej má existovať vymáhateľná pohľadávka a uviedol, že ide o zmluvu o úvere. Nesprávne uviedol, že je možné uznať dlh a súhlasiť s vykonateľnosťou aj pred odovzdaním peňažných prostriedkov dlžníkovi. Aj keď je možné platné uzavretie zmluvy o úvere bez toho, aby boli poskytnuté

peňažné prostriedky záväzok dlžníka peňažné prostriedky vrátiť pred ich poskytnutím neexistuje. Preto nie je možné takýto záväzok uznať a súhlasiť s jeho vykonateľnosťou. Notárska zápisnica pod sp. zn. N61/2005 tak nie je spôsobilým exekučným titulom, keďže v čase spisania ešte nejestvoval záväzok dlžníka vrátiť veriteľovi prostriedky. V tomto smere teda oba sudy vec neprávne právne posúdili. Odporovateľnými nemôžu byť nikdy takzvané ekvivalentné právne úkony pri ktorých nedochádza k objektívnemu zmenšeniu majetku dlžníka. Kúpna cena bytu zodpovedala obvyklej trhovej cene, takže sa jedná o ekvivalentný právny úkon, ktorým nebol zmenšený majetok žalovaného 1/. Žalovaná 2/ už tri roky spláca hypotekárny úver bez zmeny žalovaného 1/ ako úverového dlžníka a žalovaný 1/ tak získal adekvátnu protihodnotu v podobe záväzku žalovanej 2/ na splácanie úveru, ktorý nemusí splácať sám a neubúdajú mu tak prostriedky, ktoré by mu nevyhnutne ubudli, ak by mu bola vyplatená kúpna cena. Napriek tomu odvolací súd konštatuje, že došlo k skráteniu majetku žalovaného 1/, avšak tento súd sa opomenul vyporiadať s faktom, že nedochádza k ubúdaniu prostriedkov, ktoré na hypotéku nespláca žalovaný 1/, čo predstavuje adekvátnu protihodnotu za odporovaný právny úkon. Odvolací súd opomenul, že záložné právo nie len znemožňuje predaj a uspokojenie pohľadávky žalobcu, ale znižuje hodnotu predmetného bytu takmer na nulu. V týchto okolnostiach je potrebné taktiež vidieť nesprávne právne posúdenie veci. Pokiaľ ide o úmysel ukrátiť veriteľa odvolací súd uviedol, že žalovaná 2/ mala vyvinúť potrebnú snahu, aby sa dozvedela o úmysle žalovaného 1/ ukrátiť veriteľa - žalobcu minimálne preto, že žalovaný 1/ pôsobí ako štatutárny zástupca viacerých spoločností zaoberajúcich sa finančnými transakciami. Ťažko hľadať súvislosť medzi týmto záverom súdu a samotným priebehom súdneho konania a dokazovania. Žalovaná 2/ počas celého konania uvádzala, že poznala majetkové pomery žalovaného 1/ a práve preto, že žalovaný 1/ žiadnu pohľadávku žalobcu neevidoval, objektívne nemohol existovať ani úmysel ukrátiť žalobcu a žalovaná 2/ za žiadnych okolností nemohla vedieť o úmysle ukrátiť žalobcu ani pri vynaložení akejkoľvek intenzívnej snahy a starostlivosti. Odvolací súd otázku existenciu úmyslu ukrátiť veriteľa neprávne právne a skutkovo posúdil. Tento záver v odôvodnení rozhodnutia nedostatočne odôvodnil a rozhodnutie má aj v tomto smere znaky arbitrárnosti, čím súd zasiahol do práva žalovaných na spravodlivé súdne konanie. Navyše rozhodnutie odvolacieho súdu nespĺňa kritériá uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p., pretože tento súd svoje závery riadne neodôvodnil a niektorým podstatným otázkam sa v odôvodnení vôbec nevenoval. Na základe toho dovolateľa navrhli, aby dovolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobu zamietol alebo rozsudok zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Taktiež navrhli odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia postupom podľa § 243 O.s.p.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu žalovaných 1/, 2/ sa pridržiaval rozhodnutí súdov v prejednávanej veci a navrhol dovolanie odmietnuť alebo zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpení v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu len v prípadoch, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovoláním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Dovoláním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudkov uvedených v § 238 ods. 1 a 3 O.s.p. Nejde totiž o zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu vo veci samej, ani o rozsudok, v

ktorom by sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, pretože dovolací súd v tejto veci ešte nerozhodoval. Rovnako nejde o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, ani o rozsudok, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 ods.1 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku (§ 238 O.s.p.), ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods.1 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré možno začať len na návrh, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 ods.1 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady, i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných väd v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných väd.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. neboli v dovolaní namietané a v dovolacom konaní ich existencia ani nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania žalobcu v druhom rade preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Žalovaní 1/, 2/ v dovolaní namietajú, že v konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 237 ods.1 písm. f/ O.s.p.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods.1 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - pozri napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

Treba konštatovať, že sa nepreukázali tvrdenia dovolateľov, že odvolací súd vo veci rozhodol bez toho, aby oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku zverejnil na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 O.s.p.). Zo spisu nepochybne vyplýva (oznámenie na č. l. 169), že upovedomenie o verejnom vyhlásení rozsudku v predmetnej veci bolo v zákonnej lehote (10. apríla 2015) vyvesené na úradnej tabuli Krajského súdu v Bratislave a zvesené bolo po vyhlásení rozhodnutia (20. apríla 2015). Z webovej stránky tohto súdu je taktiež zistiteľné, že upovedomenie o verejnom vyhlásení rozsudku bolo zverejnené aj na tejto internetovej stránke odvolacieho súdu.

K tej časti dovolania, v ktorej žalovaní 1/, 2/ namietajú, že rozhodnutie odvolacieho súdu (i rozhodnutie súdu prvého stupňa) je v napadnutej časti nepreskúmateľné a že táto nesprávnosť zakladá procesnú vadu konania uvedenú v § 237 ods.1 písm. f/ O.s.p., a teda aj prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, dovolací súd uvádza nasledovné:

Dovolatelia v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 ods.1 písm. f/ O.s.p. namietali porušenie jeho práva na spravodlivý súdny proces.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je tiež právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05).

Právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky totiž vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/06); právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu.

Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 a nasl. Ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Jedným z týchto princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy, čl. 6 ods. 1 Dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 132 a § 157 ods. 1 O.s.p., m. m. I. ÚS 243/07), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda, inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd pritom musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O.s.p.; obdobne napr. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Z práva na spravodlivé súdne konanie v tejto súvislosti vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, séria A, č. 254-B, s. 49, § 30). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 ods. 2 O.s.p.).

Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s vyššie citovaným ustanovením, keď skonštatoval správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa doplnením ďalších dôvodov, pre ktoré toto rozhodnutie potvrdil. Odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku dalo odpoveď na relevantné otázky súvisiace s predmetom konania. Odôvodnenie rozsudkov oboch stupňov súdov zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnení a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú v súhrne ich zrozumiteľnosť i všeobecnú interpretačnú

presvedčivosť; tým však nie je zodpovedaná (ani inak dotknutá) otázka správnosti právneho posúdenia veci konajúcim súdom. Okolnosť, že táto odpoveď neúspešného dovolateľa neuspokojila, neznamená, že odôvodnenie nespĺňa náležitosti zákonného rozhodnutia podľa § 157 ods. 2 O.s.p. Za odňatie možnosti konať pred súdom nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv či požiadaviek dovolateľa. Aj Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. II ÚS 78/05 potvrdil, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá dať odpoveď na každú námietku alebo argument uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva jednostrannosť a ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Podľa názoru dovolacieho súdu, skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v posudzovanom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, pretože odôvodnenie odvolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu ako celok spĺňa požiadavky zákona na odôvodnenie rozhodnutia, pričom tieto závery platia aj pre rozhodnutie súdu prvého stupňa.

V tejto súvislosti je potrebné brať zreteľ na stanovisko Občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijaté 3. decembra 2015 na zasadnutí tohto kolégia, z ktorého vyplýva, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Ako bolo vyššie naznačené dovolací súd sa nestotožňuje s názorom dovolateľov, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (prípadne rozhodnutia súdu prvého stupňa) nespĺňa kritériá riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia uvedeného v § 157 ods. 2 O.s.p.

Žalovaní 1/, 2/ namietajú aj nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe však prípustnosť dovolania nezakladá. Aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľov boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľmi vytykané vady by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd použil správny právny predpis a či ho správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, kedy dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad v prejednávanej veci nejde). Nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p., lebo ani nesprávnym právnym posúdením súd nezneskútuje účastníkovi realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (pozri napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/97/2010, 3Cdo 53/2010, 4Cdo 68/2011, 5Cdo 44/2011, 6Cdo 41/2011, 7Cdo 26/2010). Preto dovolací súd nemohol preskúmať rozhodnutia súdov nižších stupňov z pohľadu správnosti ich právnych záverov.

Keďže dovolanie žalobcu nie je podľa § 238 O.s.p. prípustné, a nepotvrdila sa existencia dovolateľom namietanej procesnej vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v dovolacom konaní nevyšli najavo ani iné vady vymenované v § 237 ods.1 O.s.p., najvyšší súd odmietol jeho dovolanie podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania (z procesných dôvodov) sa najvyšší súd nezaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Taktiež za týchto okolností dovolací súd nezistil dôvod na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovaným 1/, 2/, ktorý úspech nemajú (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalobca podal návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.) a trovy aj vyčíslil. Dovolací súd priznal žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania spočívajúcu v odmene jeho právneho zástupcu za jeden úkon právnej služby poskytnutej žalobcovi vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu [§ 13a ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“)]. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tieto úkony právnej služby určil podľa § 11 ods. 1 vyhlášky vo výške 64,53 eur, čo s náhradou za miestne telekomunikačné výdavky, miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (8,39 eur) predstavuje spolu 72,92 eur. K tejto sume je potrebné pripočítať daň z pridanej hodnoty (§ 18 ods. 3 vyhlášky) vo výške 14,58 eur so zreteľom na to, že právny zástupca žalobcu je platiteľom DPH, čo predstavuje sumu 87,50 eur.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.